

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 332. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960690560.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

57. Fabel. Jupiters Visite i Skoven.

Jupiter havde engang ved Mercurium ladet tilkiendegive at han vilde udi Skoven besøge de værdigste og beste 333

Dyr: Herudover ventede Løver, Elefanter, Leopardter, Tigre og andre Dyr af den høyeste og første Classe paa hans Ankomst. De gjorde derpaa store Præparatorier, og ved de behændigste Hyrder forfærdigede Ære-Porte for at imodtage den øverste blant Guderne. Jupiter lod sig først indfinde hos Pan og Sylvanum, som vare Skovens Guder, og befoel dem at geleide sig for at vise Veyen. De visede ham da til tvende Lunde, hvor de ældste Dyr vare, og hvor Guderne dyrkedes med meest Iver. Den første Egn, de komme imod, kaldtes den offrende Egn, eftersom dagligen Offringer der skeede til Guder og Gudinder. Man saae der Røgen allevegne at opstige mod Himmelen. Jupiter sagde da: Her kand man jo ikke komme frem for Røg> jeg merker, at den falder mig allerede paa Brystet. Pan sagde da: Det er Røgen af de Offringer, som Guder og Gudinder stedse have fundet Behag udi, og hvorudi Hoved-Dyrkelsen bestaaer. Jupiter svarede da: Hvo haver bildet eder saadant ind. Vi vide af ingen Røg udi Himmelen, den vilde incommodere Guder og end mere Gudinder, som ville dyrkes paa en langt anden Maade. Pan sagde da: Naadige Herre! Det er ikke alleene blant Dyr, men endogsaa blant Mennesker saadanne Offringer ansees som en Hoved-Dyrkelse. Jupiter sagde da: Jeg merker paa den Maade, at Mennesker ere lige saa daarlige som Dyr; Lader os besøge en anden Egn. De ginge derfor bort, og Jupiter hostede paa Veyen af den Røg, han havde inddrukket. Veylederne førte ham derpaa hen til den bedende Egn. Der hørtes en stor Mummel, ligesom man kunde være ved Døren af en Skole. Jupiter spurte, hvad den Surren betydede, Pan svarede, at denne Egns Indbyggere ere ideligen udi Bønner. Dem gaaer jeg og forbi, sagde Jupiter, thi disse stedsvarende Bønner og Ansøgninger ville incommodere mig ligesaa meget som Røgen udi den første Egn. Man seer, desværre, nok af saadanne Tiggere. Jeg veed da intet anstændigt Sted, sagde Pan, hvorhen vi kand henføre eders Høyhed; thi de øvrige Skovens Beboere bestaaer af ringe og foragtelige 334 Creature. Det vil ikke sige, sagde Jupiter, maa skee det kand være de beste og dueligste. Hans Befalning maatte efterleves, saa at han bærede med sin Nærværelse de uselste Creature, som Kiør, Faar, Heste, Bier, Myrer etc. hvilke han fandt dydige, duelige og arbeydsomme, ja ligesaa nyttige for Dyrenes Societet, som de bedende og offrende, hvis Dyrkelse bestod alleene udi Bønner og Offringer, ere u-nyttige: Han prisede derfor de foragtelige Creature, og bestyrkede dem udi deres Arbeydsomhed, ja ved sin Bortgang erklærede dem de ædelste blant Skovens Indbyggere.

Fabelen lærer, at de Mennesker, som holdes for Udskud, kand være de Største udi Guds Øyen. Og at Guds Dyrkelse bestaar ikke i udvortes Devotion, helst naar Liv og Levnet ikke svarer dertil, saaledes som disse saa kaldte ædle Creature og Skovens Zirater vare, hvis Devotion var blandet med Rov, Vold og Tyrannie mod de andre ringere Dyr.